

ve —bugün adını hâlâ saygıyla anıyorum— Ramazan Gökalp Arkin. Yalnız Gürtunca ile Demiray'ın getirdiği bir yenilik var bence. İlk defa onlarla yazılı olandan çizgili olana bir geçiş gözleniyor, daha önce ancak tek klişe sistemiyle çalışılırdı. Türkiye Yayınevi'nde Demiray aracılığıyla çıkan *Ateş Çocukları İçin* ve *Binbir Roman* var; Gürtunca'nın çıkardığı iki dergi var: *Çocuk Sesi* ve *Afacan*. Bunun dışında birtakım yayıncılık ve dergicilik denemeleri varsa da bunlar kadar uzun ömürlü değil. Daha sonra Ahmet Halit Kitapevi aracılığında Batılı çocuk edebiyatı örneklemelerine geçiliyor. Jules Verne'ler basılıyor.

M.A.- Ama Jules Verne ve La Fontaine eski yazıyla 1870'lerde de var.

T.D.K.- Evet. Bu arada —adını iyilikle anmak gerekiyor— Ahmet Muhip Dranas var. Onun Ankara'da başında bulunduğu Çocuk Esirgeme Kurumu'nun yayım kolunun çıkardığı *Çocuk* adında bir dergi var. Ben ilk yazı denemelerimi orada yayımladım, Ali Ulvi de ilk resim denemelerini orada yapmıştı. Bir de Cahit Uçuk hanımın Andersen ödülünü kazandığı *Türk İkipleri* vardı. Sonra başka dünya uluslarının *İkipleri*'ni de yayımladılar. Bu örneklerle şunu demeye getiriyorum, Dranas'ın yönetti-
mindeki Ankara Çocuk Esirgeme Kurumu'nun Türk çocuk edebiyatı hayatına önemli katkıları oldu.

FATİH ERDOĞAN: Küçük bir düzeltme, yanlış geçmemesi için. Cahit Uçuk, Andersen ödülünü almadı, ödüle aday gösterilen on kişinin arasındaydı.

T.D.K.- Eğer almadıysa, sizin söylediğiniz doğruysa, kemikleşmiş bir hatayı düzeltmek lazım. Ben aldığımı biliyorum, kitabımın üstünde de öyle yazar.

M.A.- Edebiyat sözlüklerinde de öyle geçiyor.

F.E.- Ben de o yüzden araştırdım, Türkiye'nin Andersen ödülünü hiç almadığını biliyorum çünkü. Burada ikinci bir isim de Eflatun Cem Güncü'dür. Ama o da almadı, sadece aday gösterildi.

T.D.K.- Evet. Bir de *Doğan Kardeş*'ten söz etmemiz gerekiyor. 1945'te yayım hayatına başladı, ben ona da yetiştim. *Doğan Kardeş*'in öbür dergilere hiç benzemeyen, yepyeni bir dergi olma çabasının izleri, sayfa düzeninden tutun da resimlerine, içcriğine kadar görülüyordu.

M.A.- *Doğan Kardeş*'in sürekliliği tartışılmaz. 1975'e kadar, Şevket Rado'ya kadar sürekliliğini ve etkisini kanıtlamış. Dergicilikle kalmayıp radyo gibi çalışıyor çocuklar için, önemli olaylar yaratıyor, tüm dünyadan haberler veriyor. Çocuklara yazma imkânı verdiği gibi, birtakım yarışmalarla başarılı çocukların burslarla yurtdışına gitmesini de sağlıyor.

M.Ç.- *Bu sürekliliği neye borçlu? Doğan Kardeş'in bu dikkat çeken başarısını daha önceki birikimlerle açıklamak olanaklı mı?*

T.D.K.- Tabii bunda arkasındaki banka sermayesinin büyük rolü var. O dönemde Kazım Taşkent Yapı Kredi Bankası'nda tek adam konumunda. Dergi, bir kazada kaybettiği oğlu Doğan'ın adına çıkıyor. *Doğan Kardeş*'in daha sonraları ilgiyi kaybetmesinin tek nedeni de Kazım Taşkent'in iktidardan yavaş yavaş uzaklaşması olmuştur. Bankayı Karamahmetler aldıktan sonra *Doğan Kardeş*'in yeniden yayımlanması da Kazım Taşkent'e karşı bir tür borç ödeme. *Doğan Kardeş* yalnızca dergiyle kalmadı, çocuklara yönelik kitaplar da yayımladı. O dönemde bunlarda çağdaş bir eğitici-
lik de izleniyordu, *Tabiat Ana Anlatıyor* gibi. Zannedirim *Vahşetin Çağrısı*'yla Jack London'u çocuklara ilk tanıtan da *Doğan Kardeş*'ti. Çocuk edebiyatına dönük yazar konu-